Lieta Nr.C30648315
Lietvedības Nr.CA-0489-17/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017.gada 15.februārī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis Juris Freimanis,
tiesnese Marika Bebriša un tiesnese Lauma Volberga
ar tiesas sēžu sekretāri Lieni Alksni

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja prasībā pret politisko partiju „Vislatvijas Sociāldemokrātu kustība „Par neatkarīgu Latviju!"" par politiskās partijas darbības apturēšanu sakarā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2016.gada 12.jūlija spriedumu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 9.novembrī Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (turpmāk – prasītāja) cēlusi prasību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā pret politisko partiju „Vislatvijas Sociāldemokrātu kustība „Par neatkarīgu Latviju!"" par politiskās partijas darbības apturēšanu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbilstoši Politisko organizāciju (partiju) Finansēšanas likuma 8.^{5} panta otrajai daļai politiskās organizācijas (partijas) katru gadu ne vēlāk kā līdz 31.martam normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iesniedz Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā gada pārskatu.

2015.gada 3.jūnijā administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-24/116 atbildētāja saukta pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{6} panta trešās daļas un sodīta ar naudas sodu 250,00 EUR apmērā par gada pārskata par 2014.gadu iesniegšanas kārtības neievērošanu, uzliekot atbildētājai par pienākumu 30 dienu laikā no lēmuma paziņošanas dienas iesniegt prasītājai gada pārskatu par 2014.gadu. Minētais lēmums nav pārsūdzēts un stājies likumīgā spēkā.

Atbildētāja naudas sodu nav samaksājusi un gada pārskatu par 2014.gadu prasītājai uz prasības iesniegšanas brīdi nav iesniegusi.

Prasītāja 2015.gada 23.jūlijā nosūtīja brīdinājumu Nr.1/4800, ar kuru atbildētāja brīdināta, ja mēneša laikā no brīdinājuma saņemšanas dienas neiesniegs prasītājai gada pārskatu par 2014.gadu, tad saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) Finansēšanas likuma 10.panta ceturto daļu prasītāja mēneša laikā ierosinās atbildētājas darbības apturēšanu tiesas ceļā. Atbildētāja pēc brīdinājum saņemšanas gada pārskatu par 2014.gadu prasītājai neiesniedz.

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Politisko partiju likuma 38.panta pirmo daļu un 39.panta pirmo un otro daļu, prasītāja lūdz apturēt atbildētājas darbību uz diviem mēnešiem un uzlikt par pienākumu atbildētājai divu nedēļu laikā no tiesas sprieduma spēkā stāšanās brīža iesniegt prasītājai partijas gada pārskatu par 2014.gadu.

2015.gada 11.decembrī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā saņemti atbildētājas paskaidrojumi.

Atbildētāja norāda, ka gada pārskati jāiesniedz, tomēr to vari izdarīt paraksta tiesīgā persona. Atbildētājas valdei beigušās paraksta tiesības un paskaidrojumu sagatavošanas brīdī Uzņēmumu reģistrā tiek sniegts atbildētājas sapulces protokols par jaunās valdes ievēlēšanu. Atbildētāja prasītājas uzlikto naudas sodu uzskata par nesamērīgu.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2016.gada 12.jūlija spriedumu prasītājas prasība daļā pret atbildētāju par politiskās partijas apturēšanu uz diviem mēnešiem noraidīta, savukārt izbeigta tiesvedība daļā pret atbildētāju par pienākuma uzlikšanu divu nedēļu laikā no tiesas sprieduma spēkā stāšanās brīža iesniegt gada pārskatu par 2014.gadu.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka atbildētāja nebija izpildījusi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 8.^{5} panta otrās daļas nosacījumus, par ko ar 2015.gada 3.jūnija lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-24/116 atbildētāja par 2014.gada pārskata neiesniegšanu saukta pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{6} panta trešās daļas un sodīta ar naudas sodu 250,00 EUR apmērā.

Prasītāja nosūtījusi atbildētājai brīdinājumu Nr.1/4800, kurā atbildētāja brīdināta par to, ka, ja divu nedēļu laikā netiks iesniegts partijas gada pārskats par 2014.gadu, tiks ierosināta partijas darbības apturēšana tiesas ceļā.

Saskaņā ar Finansēšanas likuma 10.panta piekto daļu, ja politiskā organizācija (partija) Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja noteiktajā termiņā neizpilda šā panta 1.^{1}, otrajā, 2.^{1} un trešajā daļā noteikto pienākumu vai mēneša laikā pēc brīdinājuma nosūtīšanas neiesniedz šajā likumā minēto vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju vai gada pārskatu, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšniekam ir pienākums mēneša laikā ierosināt attiecīgās politiskās organizācijas (partijas) darbības apturēšanu tiesas ceļā.

Tiesa secinājusi, ka atbildētāja 2016.gada 30.martā nosūtījusi prasītājai pārskatu par 2014.gadu un par 2015.gadu.

Ievērojot, ka atbildētāja gada pārskatu gan par 2014.gadu, gan 2015.gadu iesniegusi, tiesa atzinusi, ka prasība daļā par atbildētājas darbības apturēšanu uz diviem mēnešiem noraidāma.

Attiecībā par prasības pieteikumā norādīto lūgumu uzlikt par pienākumu atbildētājai divu nedēļu laikā no tiesas sprieduma spēkā stāšanās brīža iesniegt partijas gada pārskatu par 2014.gadu, tiesa konstatējusi, ka gada pārskats par 2014.gadu iesniegts prasītājai, līdz ar to tiesvedība šajā prasības daļā izbeidzama.

Par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2016.gada 12.jūlija spriedumu apelācijas sūdzību iesniegusi prasītāja, pārsūdzot spriedumu daļā, ar kuru noraidīta prasība par atbildētājas darbības apturēšanu uz diviem mēnešiem.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka atbildētāja 2014.gada pārskatu neiesniedza Partiju finansēšanas likumā noteiktajā termiņā, neiesniedzot arī to pēc tam prasītājas brīdinājumā norādītajā termiņā.

Atbildētāja līdz 2015.gada 30.augustam prasītājai neiesniedza gada pārskatu par 2014.gadu. Pārskats iesniegts tikai 2016.gada 1.aprīlī, kas būtiski pārsniedz prasītājas brīdinājumā noteikto termiņu.

Ja partija normatīvajos aktos noteiktajos termiņos neiesniedz gada pārskatu Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam, tad tā priekšniekam ir pienākums ierosināt partijas darbības apturēšanu tiesas ceļā. Līdz ar to pat tad, ja gada pārskats iesniegts, pārkāpjot tiesību normās noteiktos termiņus, prasītājai pastāv tiesības prasīt partijas darbības apturēšanu preventīvos nolūkos.

Atbildētāja regulāri gada pārskatus iesniedz novēloti, kā arī neapmaksā atbildētājai uzliktos naudas sodus par normatīvo aktu neievērošanu. Atbildētāja nav apmaksājusi naudas sodus par gada pārskata neiesniegšanu par 2009., 2011., 2012., 2013. un 2014.gadu.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja norādījusi uz Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas spriedumu lietā Nr.C28209515, kas stājies likumīgā spēkā. Spriedumā norādīts, ka politiskajai organizācijai (partijai) visā savā darbībā jābūt par paraugu sabiedrībai, nodrošinot savas darbības atklātumu un tiesību normu ievērošanu, līdz ar ko tiesa preventīvos nolūkos apturējusi politiskās partijas darbību uz vienu mēnesi, neatkarīgi no apstākļa, ka partija, pārkāpjot brīdinājumā noteikto termiņu, tiesvedības ietvaros iesniedza gada pārskatu prasītājai un tiesai. Apelācijas sūdzības iesniedzējas ieskatā pirmās instances tiesa gramatiski tulkojusi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumu, Politisko partiju likumu un Korupcijas un novēršanas apkarošanas biroja likuma normas.

Pamatojoties uz minēto, apelācijas sūdzības iesniedzēja lūdz apmierināt prasību daļā par atbildētājas darbības apturēšanu uz diviem mēnešiem.

Rīgas apgabaltiesā 2016.gada 23.septembrī saņemti atbildētājas paskaidrojumi par apelācijas sūdzību, kuros norādīts, ka apelācijas sūdzību uzskata par nepamatotu un noraidāmu.

Atbildētājas ieskatā apelācijas sūdzībā norādītie argumenti par administratīvajiem pārkāpumiem nav uzskatāmi par pamatotiem, jo netika pausti pirmās instances tiesā. Atbildētāja uzskata, ka pirms pašvaldības vēlēšanām vai to laikā piemērojot partijas darbības apturēšanu tiks pārkāptas Latvijas Republikas Satversmes 101.un 102.panta tiesības un Eiropas Savienības pamattiesību hartas 12.pantā noteiktās pulcēšanās un biedrošanās brīvības.

Tiesas sēdē apelācijas sūdzības iesniedzējas Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pārstāvis /pers. C/ uzturēja prasību un apelācijas sūdzību uz tajā norādītajiem argumentiem.

Atbildētājas politiskās partijas „Vislatvijas Sociāldemokrātu kustība „Par neatkarīgu Latviju!”” pilnvarotais pārstāvis /pers. D/ prasību un apelācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

Noklausoties pušu pilnvaroto pārstāvju paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudot lietas materiālus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība par atbildētājas darbības apturēšanu uz diviem mēnešiem apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu un 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas spriedums pārsūdzēts daļā par politiskās partijas darbības apturēšanu uz diviem mēnešiem. Spriedums daļā, ar kuru izbeigta tiesvedība pret atbildētāju par pienākuma uzlikšanu divu nedēļu laikā no tiesas sprieduma spēkā stāšanās brīža iesniegt pārskatu par 2014.gadu, nav pārsūdzēts un stājies likumīgā spēkā.

Saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 9.panta l.punktu un Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 13.pantu Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs veic kontroli un uzraudzību par Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma izpildi.

Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma $8.^5$ panta otrā daļa nosaka, ka katru gadu ne vēlāk kā līdz 31.martam, politiskā organizācija (partija) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iesniedz Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam gada pārskatu, bet Valsts ieņēmumu dienestam - šā pārskata norakstu.

Ņemot vērā, ka atbildētāja nav izpildījusi iepriekšminētā panta nosacījumus, ar 2015.gada 3.jūnija lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-24/116 atbildētāja par gada pārskata par 2014.gadu iesniegšanas kārtības neievērošanu tika saukta pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $166.^6$ panta trešās daļas un sodīta ar naudas sodu 250,00 EUR apmērā. Vienlaikus atbildētājai uzdots trīsdesmit dienu laikā no lēmuma izsniegšanas iesniegt prasītājai gada pārskatu par 2014.gadu *(lietas 6.-8.lapa)*.

Saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšana likuma 10.panta ceturto daļu, ja Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs konstatē, ka politiskā organizācija atkārtoti neiesniedz šā likuma $8.^2$ pantā minēto vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju vai gada pārskatu, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšniekam ir pienākums divu nedēļu laikā rakstveidā brīdināt attiecīgās politiskās organizācijas (partijas) valdi.

Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka prasītāja 2015.gada 23.jūlijā nosūtīja brīdinājumu Nr.1/4800 *(lietas 14.lapa),* ar kuru atbildētāja brīdināta, ja mēneša laikā no brīdinājuma saņemšanas dienas neiesniegs prasītājai gada pārskatu par 2014.gadu, tad saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) Finansēšanas likuma 10.panta ceturto daļu prasītāja mēneša laikā ierosinās atbildētājas darbības apturēšanu tiesas ceļā.

Saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) Finansēšanas likuma 10.panta piekto daļu, ja politiskā organizācija (partija) Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja noteiktajā termiņā neizpilda šā panta $1.^1$, otrajā, $2.^1$ un trešajā daļā noteikto pienākumu, vai mēneša laikā pēc brīdinājuma nosūtīšanas neiesniedz šajā likumā minēto vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju vai gada pārskatu, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšniekam ir pienākums mēneša laikā ierosināt attiecīgās politiskās organizācijas (partijas) darbības apturēšanu tiesas ceļā.

Kā izriet no minētās likuma normas, tad likumdevējs šādu rīcību Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšniekam uzlicis par pienākumu, neaprobežojot viņa rīcību ar tiesību izmantošanu vai neizmantošanu.

Ar lietas materiālos esošo gada pārskatu *(lietas 20.-25.lapa)* apstiprinās, ka atbildētāja gada pārskatu par 2014.gadu sagatavojusi 2016.gada 30.martā. Minētais apstiprinās ar apelācijas sūdzībā norādīto, ka prasītāja gada pārskatu par 2014.gadu iesniegusi atbildētājai 2016.gada 1.aprīlī.

Saskaņā ar Politisko partiju likuma 39.panta pirmās daļas 1.punktu tiesa var apturēt partijas darbību uz laiku līdz sešiem mēnešiem, ja partija pēc rakstveida brīdinājuma saņemšanas brīdinājumā noteiktajā termiņā nav novērsusi pārkāpumus.

Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka atbildētāja gada pārskatu par 2014.gadu iesniegusi tikai 2016.gada 1.aprīlī, kas būtiski pārsniedz prasītājas 2015.gada 23.jūlijā nosūtītajā brīdinājumu Nr.1/4800 noteikto termiņu (2015.gada augusts).

Ar apelācijas sūdzībai pievienotajiem lēmumiem administratīvo pārkāpumu lietās *(lietas 47.-57.lapa)* apstiprinās, ka atbildētāja par gada pārskatu neiesniegšanu saukta pie administratīvās atbildības 2010., 2012., 2013. un 2014.gadā.

Civillietu tiesas kolēģija norāda, ka saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 1.panta otro daļu šā likuma mērķis ir nodrošināt politisko organizāciju (partiju) finansiālās darbības atklātumu, likumību un atbilstību parlamentārās demokrātijas sistēmai.

Tāpat Civillietu tiesas kolēģija atzīst par pamatotu apelācijas sūdzības iesniedzējas norādi, ka politiskai organizācijai (partijai) visā savā darbībā ir jābūt par paraugu sabiedrībai, nodrošinot savas darbības atklātību un likumdošanas ievērošanu.

Ievērojot, ka atbildētāja gada pārskatus nav iesniegusi vairākkārtīgi, kā arī apstākli, ka gada pārskats par 2014.gadu iesniegts tikai 2016.gada 1.aprīlī, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka, pamatojoties uz Politisko partiju likuma 39.panta pirmās daļas 1.punktu, prasība daļā par atbildētājas darbības apturēšanu uz diviem mēnešiem atzīstama par pamatotu un apmierināmu. Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā divi mēneši kalpotu kā preventīvs brīdinājums, lai atbildētāja ievērotu un pildītu Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma nosacījumus, kā arī šāds partijas darbības apturēšanas termiņš atzīstams par samērīgu. Darbības apturēšanas termiņš aprēķināms no sprieduma stāšanās spēkā.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst par nepamatotiem prasītājas argumentus par Latvijas Republikas Satversmes 101. un 102.panta pārkāpumiem. Atbildētājai kā politiskai partijai saistošs Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likums, līdz ar to atbildētājas pienākums ir ievērot partijas finansēšanas noteikumus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Prasītāja, ceļot prasību tiesā, no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvota, tādējādi no atbildētājas valsts ienākumos atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 4.punktam piedzenama valsts nodeva 71,14 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 9,30 EUR *(lietas 90.-91.lapa)*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Civillietu tiesas kolēģija secina, ka pirmās instances tiesa pareizi izvērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus, taču nav devusi tiem pareizu juridisku novērtējumu un neprecīzi lietā piemērojusi Politisko partiju likuma 39.panta pirmās daļas 1.punktu, prasību daļā par atbildētājas darbības apturēšanu noraidot.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 430., 432., 433., 434. pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja prasību pret politisko partiju „Vislatvijas Sociāldemokrātu kustība „Par neatkarīgu Latviju!”” daļā par partijas darbības apturēšanu uz diviem mēnešiem apmierināt.

Apturēt politiskās partijas „Vislatvijas Sociāldemokrātu kustība „Par neatkarīgu Latviju!”” darbību uz diviem mēnešiem ar tiesas sprieduma spēkā stāšanās brīdi.

Piedzīt no politiskās partijas „Vislatvijas Sociāldemokrātu kustība „Par neatkarīgu Latviju!”” par labu valstij valsts nodevu 71,14 EUR *(septiņdesmit viens euro un četrpadsmit euro centi)* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,30 EUR *(deviņi euro un trīsdesmit euro centi)*.

Valsts nodevas 71,14 EUR samaksa veicama Valsts kases kontā Nr.LV55TREL1060190911200, bet ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu 9,30 EUR samaksa veicama Valsts kases kontā Nr.LV51TREL2190458019000 un samaksu apliecinoši dokumenti sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā iesniedzami Rīgas apgabaltiesā.

Noteikt politiskajai partijai „Vislatvijas Sociāldemokrātu kustība „Par neatkarīgu Latviju!”” sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 *(desmit)* dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Civillietu departamentā 30 *(trīsdesmit)* dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Pilns sprieduma teksts sagatavots 2017.gada 2.martā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis	(personiskais paraksts)	J.Freimanis
Tiesnese	(personiskais paraksts)	M.Bebriša
Tiesnese	(personiskais paraksts)	L.Volberga